

Sygn. akt III CSK 161/14

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lipca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z wniosku M. W.
przy uczestnictwie E. F., A. Ł., K. Ł., M. Ł., M. K. i X. Y.
o wpis w księdze wieczystej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 24 lipca 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestników
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 3 grudnia 2013 r., sygn. akt II Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 3 grudnia 2013 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił apelację uczestników od postanowienia Sądu pierwszej instancji utrzymującego w mocy dokonany przez referendarza sądowego wpis w dziale III wskazanych ksiąg wieczystych prawa służebności przejazdu i przechodu obciążającego określone nieruchomości na rzecz nieruchomości władnącej. Sąd drugiej instancji uznał wniosek o wpis za uzasadniony stwierdzając, że w wyniku podziału nieruchomości obciążonej służebnością doszło do odłączenia od księgi wieczystej, w której służebność była ujawniona, powstałych w wyniku podziału nieruchomości, lecz w nowo założonych dla nich księgach wieczystych nie ujawniono obciążających je służebności, mimo regulacji zawartej w art. 290 § 2 k.c., co uzasadniało uwzględnienie wniosku o dokonanie takiego wpisu wraz z przeniesieniem podstawy wpisu z pierwotnej księgi wieczystej do ksiąg wieczystych założonych dla nieruchomości powstałych w wyniku podziału nieruchomości obciążonej służebnością. Sąd Okręgowy stwierdził przy tym, że zakres kognicji sądu wieczystoksięgowego nie pozwala na badanie zarzutów uczestników postępowania dotyczących charakteru służebności, zdarzeń zaszłych po wpisaniu służebności w pierwotnej księdze wieczystej oraz rękojmi wiary publicznej ksiąg wieczystych. Jeżeli zatem uczestnicy twierdzą, że w wyniku tych zdarzeń oraz chroniącej ich rękojmi wiary publicznej ksiąg wieczystych, stan ujawniony w księgach wieczystych jest niezgodny z rzeczywistym stanem prawnym, mogą dochodzić usunięcia tej niezgodności w postępowaniu przewidzianym w art. 10 u.k.w.h.

W skardze kasacyjnej uczestnicy postępowania jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazali na oczywistą zasadność skargi stwierdzając, że naruszenie art. 626⁹ k.p.c. w zw. z art. 6 ust.1 u.k.w.h. polegające na dokonaniu wpisu mimo istnienia przeszkody w postaci rękojmi wiary publicznej ksiąg wieczystych, jest ewidentne i rażące w stanie faktycznym sprawy, w którym w wyniku wskazanych przez uczestników zdarzeń prawnych wpis był niedopuszczalny ze względu na rękojmię.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jeżeli skarżący, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c., powinien wykazać, że w sprawie doszło do kwalifikowanego, oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe (porównaj między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004/6/100, z dnia 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004/3/49 i z dnia 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07, nie publ.).

Skarżący nie wykazali tych okoliczności. Nie można bowiem uznać za oczywiście wadliwe orzeczenia wydanego z w oparciu o wykładnię przepisu dokonaną przez Sąd Najwyższy. Nie ulega wątpliwości, że we wskazanych przez Sąd Okręgowych orzeczeniach z dnia 25 lipca 2001 r. I CKN 233/99, z dnia 20 lutego 2003 r. II CKN 1237/00, z dnia 22 maja 2003 r. II CKN 109/01 i z dnia 29 listopada 2005 r. III CK 285/05 (nie publ.) Sąd Najwyższy stwierdził, iż w postępowaniu wieczystoksięgowym sąd nie może rozstrzygać, czy rzeczywiście istnieje prawo wpisane do księgi wieczystej, czy też wygasło w wyniku wskazanych przez uczestników zdarzeń, jak również nie może rozstrzygać kwestii działania rękojmię wiary publicznej ksiąg wieczystych. Nie może zatem także badać i oceniać zdarzeń wskazywanych przez uczestników, jako prowadzących do wygaśnięcia prawa, które było już wpisane do księgi wieczystej przed podziałem nieruchomości nią objętej.

Stwierdzając zatem, że skarżący nie wykazali istnienia przesłanki przedsądu, na którą się powołali, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w granicach zaskarżenia.

[aw]